

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/875/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

145/2013. (V. 29.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **panaszos**¹ 2012. október 30-án előterjesztett **panaszát** a 2013. május 29-én – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes, testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a vele szemben 2012. október 29-én fogantatosított rendőri intézkedések miatt 2012. október 30-án terjesztette elő panaszát az Országgyűlés Hivatala postázójában.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2012. október 29-én 9 óra körüli időben a Kerületi Rendőrkapitányságon járt hivatalos ügyintézés céljából. A panaszos a szolgálatot teljesítő kapuügyeletessel közölte jövelele célját, aki udvariassan feltelefonált a keresett rendőrtisztnek. A kapuügyeletes az adatgyűjtés okának, céljának és jogalapjának közlése nélkül feljegyezte a panaszos okmányában szereplő adatait. A panaszos álláspontja szerint a fentiek sértették a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát, és kérte a Testülettől a jogbiztonságot veszélyeztető eljárás kivizsgálását. A panaszos a kapuügyeletes viselkedését nem sérelmezte.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) Dr. T. r. őrnagy, a Kerületi Rendőrkapitányság ügyintézője 2013. január 16-án kelt átiratában a panaszos sérelmeivel összefüggésben az alábbiakról nyújtott tájékoztatást.

A sérelmezett napon és időpontban P. fegyveres biztonsági őr látta el a kapuügyeletési feladatokat, aki feladatát az Országos Rendőr-főkapitány 50/2012. (OT 30.) utasítása, a Budapesti Rendőr-főkapitány 64/2008. (12. 05.) intézkedése, a Budapesti Rendőr-főkapitányság Kerületi Kapitányság vezetőjének 3/2008. intézkedése, valamint a 01100-8483/2011. ált. számú örutasítás alapján látta el.

Az adatrögzítés szükségességét a BRFK vezetőjének 64/2008. (12. 05.) számú intézkedésének 23. pontja írja elő.

Az adatrögzítés kizárólag elektronikus nyilvántartásba történik, a Robotzsaru Neo rendszerben. Az adatok megsemmisítésével kapcsolatban a rendszer üzemeltetője rendelkezik információval.

Az épületbe való – bármilyen célú – ügyféli belépésnek feltétele a személyes adatok rögzítése a fenti norma előírása alapján.

2) A Kerületi Rendőrkapitányság megküldte a kapuőri naplót, amelynek tanúsága szerint a panaszos 2012. október 29-én 9 óra 4 perc és 10 óra 31 perc között tartózkodott a rendőrség épületében. Az irat ügyintézőként B. r. őrnagyot tünteti fel.

3) B. r. őrnagy (alosztályvezető) által 2013. január 9-én kiállított bizonylat a ki- és beléptetésről a fentiekén túl rögzíti, hogy a panaszos ügyféli minőségben, idézésre jött a rendőrség épületébe. A bizonylat adatkarbantartóként P. fegyveres biztonsági ört jelöli meg. Az iraton rögzítésre került a panaszos születési dátuma.

4) Az illetékes rendőri szerv megküldte a Budapest Rendőrkapitányának 64/2008. (12. 05.) számú BRFK intézkedését, az Országos Rendőr-főkapitány saját szervezetében létrehozott fegyveres biztonsági őr-ség tevékenységéről szóló 52/2010. (OT 30.) számú ORFK utasítását, valamint a fegyveres biztonsági őr-i szolgálatot ellátó közalkalmazottak részére kiadott 8483/2011. ált. számú örutasítást, amelyek az ügyféli belépés feltételét jelentő adatrögzítés jogalapjául szolgálnak.

III.

A panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megvizsgálta a Testület a panaszos adatai rögzítésének jogszerűségét.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye VI. cikkben garantált személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

A panaszos kifogásolta, hogy a kapuőr az adatgyűjtés okának és céljának közlése nélkül feljegyezte az okmányaiban feltüntetett adatokat.

A Kerületi Rendőrkapitányság 2013. január 16-án kelt átirata rögzíti, a panaszos adatrögzítésére a BRFK vezetőjének 64/2008. (12. 05.) számú intézkedésének 23. pontja alapján, Robotzsaru Neo elektronikus rendszerben került sor.

A hivatkozott intézkedés 23. pontja kimondja, hogy „amennyiben a be- és kilépni szándékozó személy az intézkedésben meghatározott be- és kilépéshez szükséges feltételeknek nem tesz eleget, az objektumőr vagy az ügyeletes (továbbiakban: objektumőr) köteles az előírások betartására felszólítani, valamint annak teljesítéséig a be- vagy kilépés lehetővé tételét megtagadni”.

A kérdés megítélése kapcsán a Testület a kialakított gyakorlatára figyelemmel az alábbi jogi normákat értékelte.

Az Rtv. 46. § (3) bekezdése értelmében a rendőrség a védett középületek és az abban tartózkodók biztonsága érdekében a be- és kilépésre az ott elhelyezett szerv vezetőjével egyetértésben szabályokat állapíthat meg. A védett középületnek nincsen törvényi meghatározása, ugyanakkor az állam működése, illetőleg a lakosság ellátása szempontjából kiemelten fontos létesítmények köréről szóló 24/1997. (III. 26.) BM rendelet 1. §-a az állam működése szempontjából kiemelten fontos létesítménynek minősíti a rendőrségi épületeket.

A rendőrségi épületek vonatkozásában a Magyar Köztársaság Rendőrsége nyílt épületeibe történő be- és kiléptetés szabályairól, a belső rend és biztonság fenntartásáról szóló 48/2008. (OT 28.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK Utasítás) ír elő beléptetési szabályokat.

Az ORFK Utasítás 2. pontja értelmében az épületekbe fő szabályként csak a jogosultságot igazoló okmánnyal (igazolvánnyal), illetve külön (szóbeli vagy írásbeli) engedéllyel lehet be- és kilépni. A 17. pont szerint a mentességet nem élvező személy olyan ügyben, amelyben érintett vagy képviselőként jár el, az eljáró szerv ügyfélfogadási, hivatali helyiségébe – az ügyfélfogadási idő, illetve a hivatali munkaidő alatt – a jogcím megjelölésével léphet be. Részükre egyedi azonosítóval ellátott eszközt vagy beléptető igazolványt kell átadni, illetőleg e személyeket a szerv vezetőjének engedélyével a megjelölt helyiségbe kell kísérni vagy útbaigazítani. Kilépéskor a beléptetéskor használt eszközt vagy igazolványt az objektumőrnek át kell vennie. Az objektumőr a beléptető igazolványok sértetlenségét kézbe véve, szemrevételezéssel ellenőrizheti. A 19. pont úgy rendelkezik, hogy amennyiben a be- vagy kilépni szándékozó személy az utasításban, illetve az ennek végrehajtására kiadott belső normákban meghatározott, a be- és kilépéshez szükséges feltételeknek nem tesz eleget, az objektumőr vagy az ügyeletes köteles az előírások betartására felszólítani, valamint annak teljesítéséig a be- vagy kilépés lehetővé tételét megtagadni.

Az ORFK Utasítás 30. pontja felhatalmazza és kötelezi az objektumparancsnokokat arra, hogy gondoskodjanak az utasításban foglalt elvek alapján – a helyi sajátosságokra tekintettel – az őrutasítások, valamint a be- és kiléptetésre vonatkozó szabályok átdolgozásáról, illetve kidolgozásáról.

A szabályozás áttekintése után megállapítható, hogy a beléptetés vonatkozásában fennálló helyzet eleve aggályos, mivel az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Infotv.) 5. § (1)

bekezdése szerint személyes adat – így a személyazonosító okmányban szereplő személyes adat is – akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete elrendeli.

Tekintettel arra, hogy a panaszban foglalthoz hasonló helyzetekben a hozzájárulás önkéntessége nem jön szóba (mivel közhatalmi jogosítvánnyal – a belépés megtagadásának lehetőségével – felruházott személy „igazoltat” és mivel az igazolás megtagadásának eredményeként az érintett célját nem tudja megvalósítani, illetve nem tud – pl. az idézésre való megjelenésre irányuló – kötelezettségének eleget tenni), az ilyen jellegű adatkezelés csak törvényi rendelkezés esetén lehet jogszerű. Az Infotv. rendkívül szigorú szabálya még a törvényi felhatalmazás alapján alkotott rendeletben sem teszi lehetővé az adatkezelés előírását (kivéve az önkormányzati rendeleteket), tehát az a norma-láncolat, amely jelen esetben megalapozza az adatkezelést (az Rtv. felhatalmazása alapján alkotott BM rendelet, egy ehhez kapcsolódó ORFK utasítás) bizonyosan nem felel meg az Infotv.-ben megkövetelt feltételrendszernek.

A Testület megjegyzi, hogy az illetékes rendőri szerv által megküldött és felhívott jogi normák – ideértve a már hivatkozott intézkedés 23. pontját – a fent kifejtettekre tekintettel sem biztosítanak kellő jogalapot az adatrögzítéshez.

Megállapítható tehát, hogy – bár a rendőrség épületébe való belépéshez az azonosítás megkövetelése a Testület álláspontja szerint is legitim igény – a hatályos szabályozás alapján a panaszos adatainak rögzítése az őrszolgálat által nem volt jogszerű.

Ennek fényében aggálytalanul megállapítható, hogy a panaszos adatainak rögzítése a kapitányság épületébe való belépéskor megvalósította a személyes adatok védelméhez fűződő alapjog megsértését.

Utal rá a Testület, hogy a rendőrségi épületekbe való beléptetéssel kapcsolatos – a fentiekben részletesen kifejtett – szabályozási hiányossággal kapcsolatban fel kívánta hívni mind az ORFK, mind a jogalkotó figyelmét, hogy az adatvédelmi követelményeknek csak az felel meg, ha törvény hatalmazza fel a rendőrség részéről eljáró személyeket, hogy a belépni kívánók személyes adatait megismerjék, ezért 26/2010. (I. 27.) számú állásfoglalását megküldte az illetékes miniszternek és az – akkor még működő – adatvédelmi biztosnak is. Különösen aggályosnak tartja a Testület, hogy ennek ellenére a vonatkozó szabályozás módosítása azóta sem történt meg.

Erre tekintettel a Testület úgy döntött, hogy a panaszt és állásfoglalását újfent szükséges megküldenie az országos főkapitánynak.

IV.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy – bár a rendőrség épületébe való belépéshez az azonosítás megkövetelése a Testület álláspontja szerint is legitim igény – a hatályos szabályozás alapján az adatok rögzítését az őrszolgálat kellő felhatalmazás hiányában végezte el, ezért annak következtében megvalósult a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapjogának megsértése.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltta tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. május 29.

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET